

و کنگرلو

آموزش

عزیز کنگرلو
امید دباغی

سرشناسه	: کنگرلو، عزیز، ۱۳۶۱-
عنوان و نام پدیدآور	: آموزش ضرب گردی همراه با لوح فشرده / عزیز کنگرلو، امید دباغی.
مشخصات نشر	: تهران: موسسه خدماتی موسیقی عارف، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۱۱۲ ص. + یک لوح فشرده.
شابک	: ۹۷۹-۰۰-۸۰۲۶۲۷-۶۰-۴
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: موسیقی محلی ایرانی - کردستان - پارتیسیون
موضوع	: Folk music - Iran - kurdistan - Scores
موضوع	: موسیقی ایرانی - ضرب
موضوع	: Music. Iranian - Zarb*
شناسه افزوده	: دباغی، امید، ۱۳۷۷-
رده‌بندی کنگره	: M۱۸۲۰/ک۹۱۸ ۱۳۹۷
رده‌بندی دیویی	: ۷۸۹/۹۴۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۴۳۹۴۳۹

انتشارات موسیقی عارف

arefmusicshop arefmusic.sn www.aref.ir
 تهران، خیابان جمهوری، نرسیده به میدان بهارستان، کوچه محمودی، پلاک ۳، طبقه اول
 تلفن: ۳۳۹۷۶۴۳۰-۳۱ فکس: ۳۳۹۱۴۳۱۴ کد پستی: ۱۱۴۳۹۶۳۳۱۴

آموزش ضرب گردی

عزیز کنگرلو . امید دباغی

تقاشی جلد و پرتره: سعید حسن زاده

طراحی جلد: بهمن سعادت‌مند

نت‌نویسی کامپیوتری و صفحه‌آرایی: سعید سلطانیان

طراحی عنوان (لوگو): محمد سلیمی

عکس: رحمان سلیمی

نوبت چاپ: اول

سال انتشار: ۱۳۹۷

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

© حق چاپ محفوظ است

قیمت: ۴۰۰۰۰ تومان

فهرست

6	پیشگفتار.....
7	نوشته‌ای بر کتاب (استاد علی اکبر مرادی).....
8	معرفی ساز.....
10	طرز گرفتن ساز.....
11	علائم.....
12	معرفی ریتم‌ها.....
13	بخش اول.....
27	بخش دوم.....
53	بخش سوم.....
۸۹
۳	مبانی تئوری ریتم.....

با یاد و احترام کسانی که در محضرشان آموختیم

ضرب کردی یکی از سازهای کوبه‌ای رایج در کردستان است که دارای موسیقی و شیوه‌ی نوازندگی مختص به خود می‌باشد. چند سال پیش بر آن شدیم کتابی آموزشی برای این ساز بنویسیم. هدف و انگیزه‌ی ما از نوشتن، کهولت سن نوازندگان این ساز و خطر از میان رفتن این شیوه‌ی نوازندگی منحصر به فرد بود.

خدمت اساتید پیشکسوت شهرستان‌های بوکان، مهاباد، سنندج، سردشت و ... رسیدیم، در حضورشان نشستیم و آموختیم. دیدارها مصاحبه بود و تک‌نوازی و دونوازی با ساز نرمه‌نای، آرشوی پربار از گفته‌ها و نواخته‌هایشان ضبط شد. در ادامه‌ی کار تمامی نواخته‌هایشان را نت‌نویسی کردیم تا متوجه جزئیات بیشتری شویم. نوشتن کتاب چهار الی پنج سال با وسواس و کار مداوم ادامه یافت. طی این مدت مطالب کتاب را آموزش می‌دادیم تا به صورت عینی نتیجه‌ی کار را مشاهده کنیم. چندین و چند بار دروس را از نظر گذراندیم که منجر به ویرایش‌های مکرر و رضایت‌بخشی شد. وسواس به خاطر امانتی فرهنگی بود که بر دوش احساسش می‌کردیم.

ریتم‌ها در سه حوزه‌ی آیینی (خانقاه)، رقص (هلپرکه) و مجلسی، نوشته و معرفی شده‌اند. دلیل روایت کردن ریتم‌های خانقاهی در این کتاب، استفاده‌ی نوازندگان ضرب از تعدادی از این ریتم‌ها می‌باشد. نوازندگانی که تحقیر و فقر را به جان خریدند، تنها به این دلیل ساده که موسیقی را دوست داشتند و حسی از بودن را در برخورد دست‌هایشان با پوست تجربه کردند و ماندند، برآستی فهمیدند که راه ماندن، پیوند با حافظه‌ی تاریخی‌شان است.

جسارت کردیم و به جای همه‌ی شما نوشتیم، کاستی‌ها را بر ما ببخشاید.

از تمامی اساتید و دوستان گرانقدر: علی‌اکبر مرادی - حیدر کاکلی - امین گردیگلانی - منصور بهرام‌بیگی - کیوان محمودیان - سعید حسن‌زاده - شورش ماملی - حسین مکائیلی - سعید سلطانیان - ماردین فرجی - ساسان آهنگری - سامرند پورعلیزاده - احمد کنگرلو - بهمن سعادت‌مند - رحمان سلیمی - محمد سلیمی - چاپ اندیشه - انتشارات موسیقی عارف و تمامی کسانی که ما را در نوشتن این کتاب یاری دادند، قدردانی می‌کنیم و زحماتشان را ارج می‌نهیم.

مؤلفین کتاب

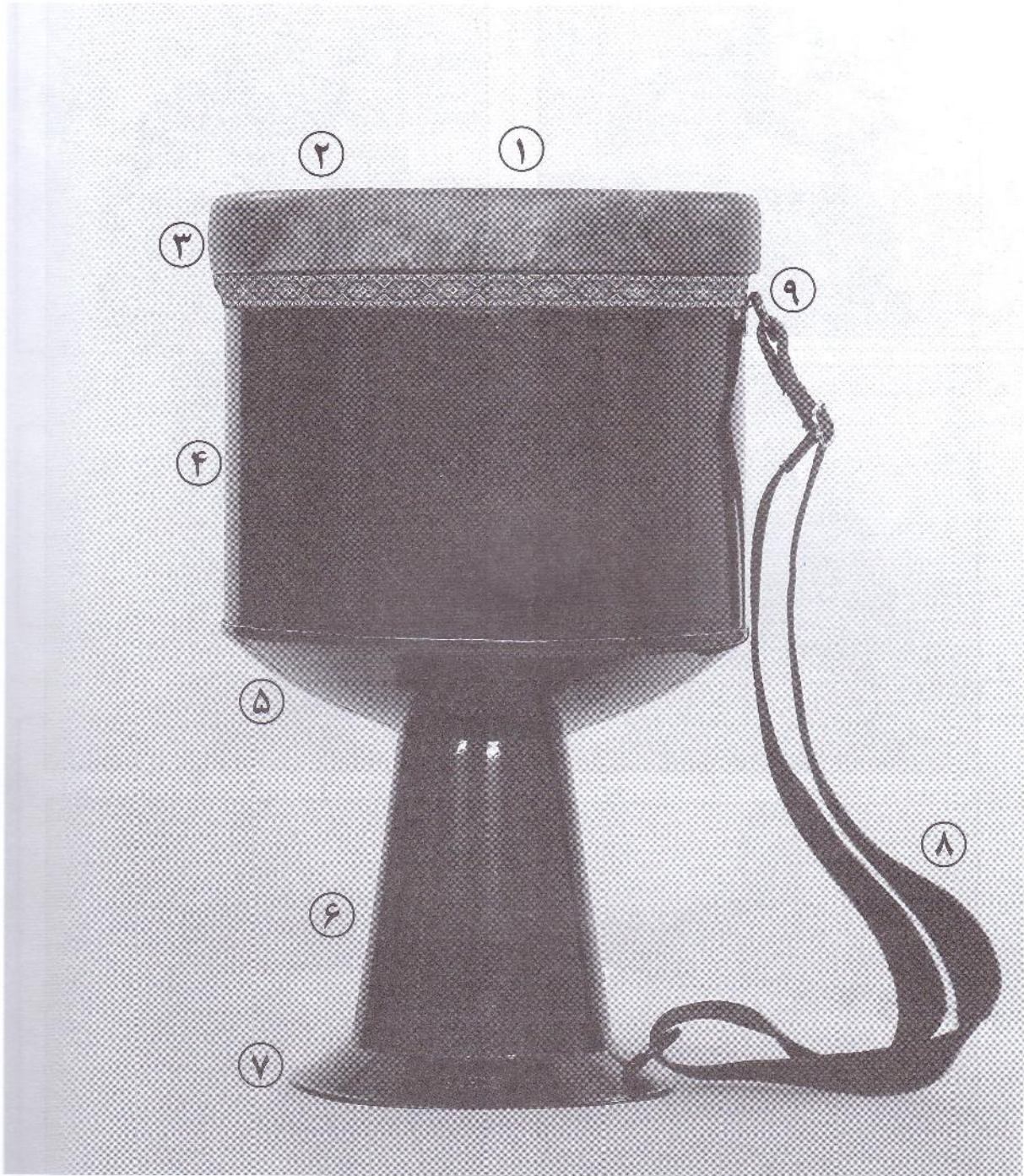
پاییز ۱۳۹۷

معرفی ساز

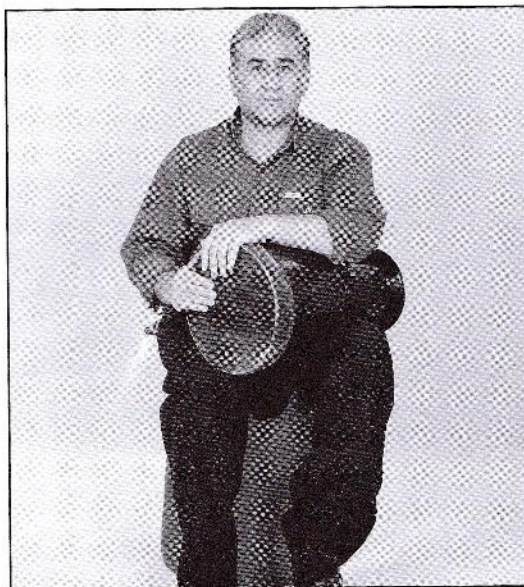
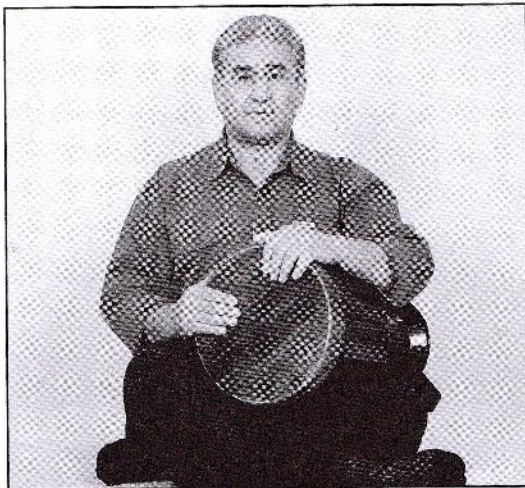
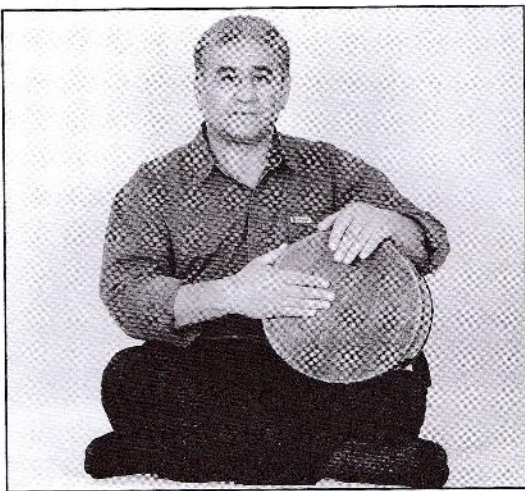
ضرب گردی از سازهای کوبه‌ای پوست‌آوا و خمره‌ای شکل است که جنس بدنه‌ی آن از فلز می‌باشد. فلزهای به‌کار گرفته شده برای ساخت این ساز عمدتاً ورق‌های آهنی و برنجی هستند. لازم به ذکر است که در گذشته از سفال نیز برای ساخت آن استفاده شده است. پوست استفاده شده برای این ساز، پوست گربه‌ماهی (اسپله)، بزغاله و برّه است.

ساختمان ساز

۱. دهانه‌ی بزرگ
۲. پوست
۳. کمه‌ی چوبی که بر لبه‌ی کاسه نصب و پوست بر آن کشیده می‌شود
۴. محفظه‌ی صوتی استوانه‌ای شکل (کاسه)
۵. زیر کاسه
۶. نفیر (گلویی)
۷. دهانه‌ی شیپوری
۸. بند تسمه‌ای
۹. حلقه‌ی بند تسمه‌ای

طرز گرفتن ساز

استاد اسماعیل کوچری از نوازندگان پیشکسوت

علائم

دست پایین

ج	گرمه
∧	درینگه (چهار انگشتی)
∧	درینگه (دو انگشتی) (۱)
𐎧	شقه
⊗	ترپه
∧	خرمه (سه انگشتی) (۲)
⊗	خرمه (پنج انگشتی)

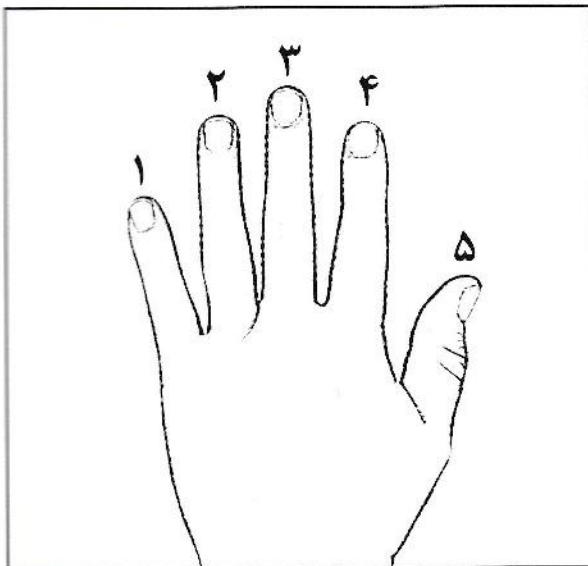
دست بالا

∨	پله
∨	درمه (دو انگشتی)
∨	درمه (چهار انگشتی)
∨	درمه درم
∨	خرینگه
∨	خرمه (سه انگشتی) (۳)
⊗	خرمه (پنج انگشتی)

هر دو دست (دابل)

∨	شقه و پله	∨	درینگه و درمه
⊗	ترپه و پله	∨	گرمه و درمه
𐎧	شقه و درمه	∨	درینگه و پله

شماره ی انگشتان

نام ریز (ورده) ها

∨	ریز درمه (ورده درمه)
⊗	ریز خرمه (ورده خرمه)
∧	ریز درینگه (ورده درینگه)

* علائم به کار رفته در این کتاب عبارتند از : علائم مشترک و به کار گرفته شده در کتابهای آموزش تمبک (عمدتاً کتاب استاد بهمن رجبی) و علائمی که طراحی شده‌اند. علائم طراحی شده در این کتاب به دلیل وضعیت دست و انگشتان برای ایجاد صداهایی که مختص ساز ضرب گردی است نگاشته شده‌اند.

ریتم‌هایی که در بخش‌های مختلف کتاب با آنها آشنا خواهید شد

خانقاهی (خانه‌قایی) :

- مدّاحی (مه‌دّاحی)
- حیّ یاقیوم (حه‌ییاقه‌ییوم)
- حیّ الله (حه‌ی‌ئه‌لّلا)
- حدّادی (حه‌دّادی)

رقص (هه‌نپه‌رکن) :

- چپی (چه‌پی)
- روینه (روینه)
- سپه (سپی)
- قلابی (قه‌لابی)
- گریان (گه‌ریان)
- سچار (سچار)
- فتاح‌پاشایی (فه‌تاح‌پاشایی)

مجلسی (مه‌جلیسی) :

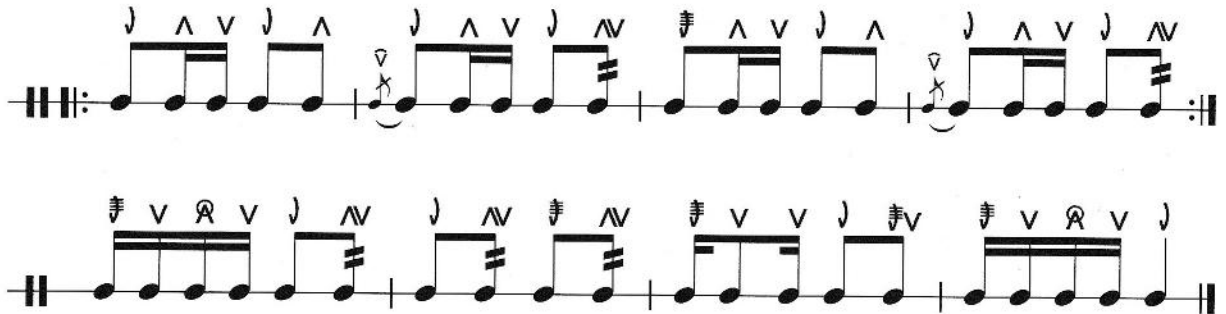
- دوزربی (دووزربی)
- چهارضربی (چوارزربی)

این کتاب دربرگیرنده‌ی تمام ریتم‌های موجود در موسیقی کردی نیست، بلکه به معرفی آن دسته از ریتم‌ها می‌پردازد که عمدتاً توسط نوازندگان ضرب مورد استفاده قرار گرفته‌اند.

سِجَار (سَجَّار)

♩ = 340 - 360

35 (3+2+2+3)

گریان - هل گرتن (گه ریان - هه ل گرتن)

$\text{♩} = 330 - 350$

۱. کوارتله : اجرای چهار نت در مدت زمان سه نت

انستاربات موسیقی شیراز

ضرب کردی یکی از سازهای کوبه‌ای رایج در کردستان است که دارای موسیقی و شیوه‌ی نوازندگی مختص به خود می‌باشد.
این کتاب، روایتی آموزشی است در قالب تمرینات و اتودهایی که برای یادگیری نوازندگی این ساز طراحی شده است.
نوازندگان این ساز در نواخته‌هایشان از سه حوزه‌ی آیینی (خانقاه)، رقص (هلیرکه) و مجلسی بهره‌برده‌اند، که در هر بخش از کتاب و در سطوح مختلف معرفی خواهند شد.

A method for playing Kurdish Zarb

by: Aziz Kangarli
Omid Dabbaghi

آموزش ضرب کردی

انستاربات یازت
۶۶۴۰۵۶۲۷
۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
تخریال

بتهوون
مرکز موسیقی بتهوون شیراز